

BRANCHENORM

HEFBRUGGEN MOBILITEITSBRANCHE 2023

Deze branchenorm is opgesteld in samenwerking met BOVAG, RAI Carrosserie, VACO, FNV, CNV Vakmensen en De Unie

oomt.

Goed onderhoud en periodieke inspectie van hefbruggen is van groot belang voor het veilig werken met de hefbrug. In deze branchenorm zetten we op een rij aan welke eisen het onderhoud moet voldoen om blijvend veilig te werken met de hefbrug.

Risico's

Werken met machines heeft risico's, ook het werken met een hefbrug. Denk bijvoorbeeld aan beknellingsgevaar en contact met bewegende delen bij het bedienen van en werken met de hefbrug. Het onjuist gebruik en gebruik van een onvolledig of defecte hefbrug is gevaarlijk.

Zo kunnen voertuigen bij onjuiste beveiliging van de hefbrug rollen of vallen. Met grote, zelfs dodelijke gevolgen voor de monteur. Nog los van alle schade aan het voertuig.

Om deze risico's te voorkomen is het belangrijk de regels in deze branchenorm te volgen. Voldoe je aan deze branchenorm, dan kun je veilig met de hefbrug werken.

Verantwoordelijkheden op de werkvloer

De werkgever is verantwoordelijk voor een jaarlijkse keuring en het noodzakelijk onderhoud van de hefbrug. Als een werknemer aangeeft dat de hefbrug niet naar behoren functioneert, moet de werkgever de brug op veiligheid laten toetsen.

De werkgever is vervolgens verplicht om de brug

indien nodig te herstellen. De werknemer moet gebreken aan een hefbrug direct kenbaar maken aan een leidinggevende.

Onderhoud en keuringen

Regelmatig onderhoud van hefbruggen is heel belangrijk. Dit doe je volgens de handleiding van de fabrikant. De leverancier moet de handleiding bij levering in het Nederlands meegeven. Als een brug niet goed of niet veilig functioneert, dan ben je verplicht de brug uit gebruik te nemen totdat het probleem is opgelost.

Jaarlijkse keuring

Elke hefbrug die meer dan 50cm hoog kan heffen moet jaarlijks gekeurd worden door een onafhankelijk deskundige. De keuring wordt meestal gedaan

door de leverancier van de hefbrug, eventueel in combinatie met onderhoud. Het is ook mogelijk om de hefbrug te laten keuren door een derde, die is gekwalificeerd als onafhankelijk deskundige.

Degene die de hefbrug keurt, moet als bewijs van goedkeuring een sticker op de hefbrug plakken en/of een keuringsrapport aan de opdrachtgever geven. De meeste keuringsinstanties gebruiken stickers om op de hefbrug aan te geven dat de brug is gekeurd. De sticker of het keuringsrapport vormt het bewijs voor de eigenaar van de hefbrug dat zijn brug is gekeurd volgens de geldende voorschriften. De RDW schrijft voor dat een APK-hefbrug altijd een geldige sticker moet hebben. De RDW stelt enkele aanvullende eisen, zoals het niveau van verlichting.

VOORBEELD STICKER

De keuring is geldig tot het einde van de maand, zoals vermeld op de sticker. Een hefbrug kan maximaal twee maanden voor het verloop van de keuringsdatum worden gekeurd met behoud van de oude keuringsmaand. Dit betekent dat wanneer als volgende keuringsdatum februari 2023 wordt aangegeven, de brug tussen 1 december 2022 en 28 februari 2023 mag worden gekeurd. De geldigheid loopt in dat geval door tot februari 2024.

Leveranciers moeten hefbruggen leveren die bij de levering voldoen aan de op dat moment geldende (nieuwste) norm(en).

Tip: vraag hier nadrukkelijk om bij de leverancier en leg dit schriftelijk vast in de offerte.

Keuringseisen hefbruggen met bouwjaar 1998 en later

Hefbruggen moeten in principe voldoen aan de laatste stand der techniek. Hefbruggen met bouwjaar 1998 en later moeten voldoen aan de laatst geldende NEN-EN 1493 norm. De productiedatum van een brug en het jaar waarin deze voor het eerst in gebruik wordt genomen, zijn niet altijd dezelfde. Het bouwjaar, zoals op de brug vermeld, is in beginsel bepalend voor de toepasselijkheid van de norm. Bij twijfel kan de eigenaar van de hefbrug een factuur met daarop het leveringsmoment als leidend gebruiken. Kan zowel bouwjaar als leverdatum niet worden aangetoond, dan geldt dat volgens de nieuwste NEN-EN 1493 norm gekeurd moet worden.

Keuringseisen hefbruggen met bouwjaar tot en met 1997

Hefbruggen van voor 1998 zijn niet volgens de NEN-EN 1493 norm gebouwd. Voordat de NEN-EN 1493 verscheen, was de geldende norm P159.

Werkgevers en vakbonden hebben de verschillen tussen P159 en NEN-EN 1493 gezamenlijk beoordeeld en bepaald of alternatieve maatregelen voldoende. Er zijn afwijkingen denkbaar, waarbij met andere maatregelen een gelijk veiligheidsniveau bereikt kan worden (bijvoorbeeld door instructie of het weghouden van personen bij de hefbrug).

In de bijlage bij deze branchenorm zijn de belangrijkste verschillen tussen beide normen uitgewerkt. Deze lijst wordt, wanneer nodig en bij verandering van NEN-EN 1493, aangepast. Hefbruggen met bouwjaar t/m 1997 moeten minimaal voldoen aan P159 inclusief de vereiste maatregelen 1 t/m 5 uit de bijlage.

In de praktijk blijkt dat bedrijven die hefbruggen keuren de bestaande normen verschillend interpreteren. Ook zijn enkele artikelen uit de P159, uit het oogpunt van veiligheid, achterhaald. Waar veiligheid een rol speelt moet altijd worden voldaan aan de stand der techniek. Om deze redenen wordt in de bijlage ten aanzien van enkele artikelen uit de P159 een nadere toelichting gegeven. Ook staat in de bijlage welke artikelen inmiddels achterhaald zijn en aan welke

eisen volgens de stand der techniek dient te worden voldaan.

Als hefbruggen zijn gekeurd volgens P159 en de NEN-EN 1493 strengere eisen stelt op bepaalde punten, dan moeten deze strengere eisen als adviespunt op het keuringsrapport staan.

Aanpassingen aan de hefbrug

Als de hefbrug niet voldoet aan de keuringseisen zoals hierboven beschreven, dan kan het zijn dat er een aanpassing (= modificatie) noodzakelijk is. Grijpt de aanpassing vergaand in op het veiligheidssysteem, dan wordt degene die de aanpassing aanbrengt beschouwd als fabrikant van de hefbrug. Denk bijvoorbeeld aan een aanpassing van de constructie met het doel het hefvermogen te verhogen.

Let op: dit geldt niet voor aanpassingen die beperkt van aard zijn. Denk bijvoorbeeld aan het aanbrengen van aanvullende veiligheidsvoorzieningen, zoals een noodstop.

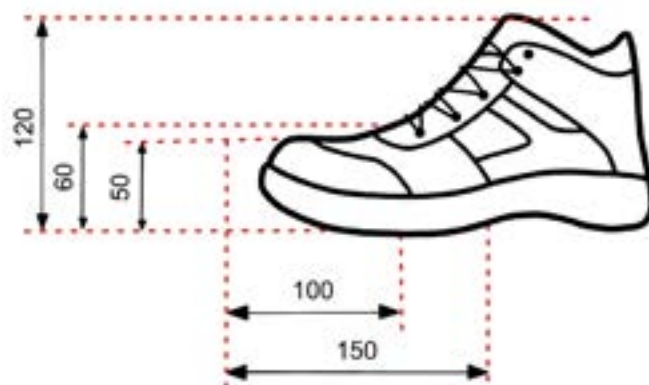

BIJLAGE

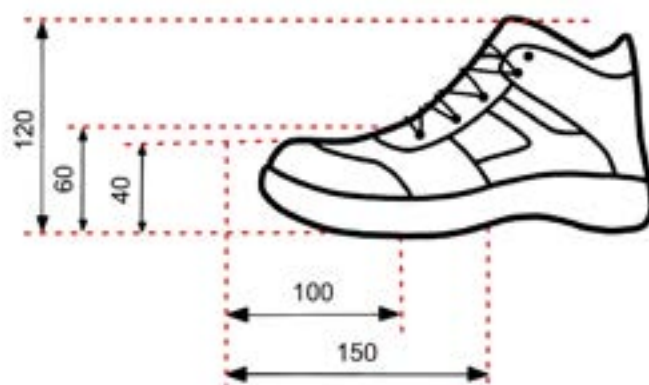
Nadere toelichting en eisen ten aanzien van de stand der techniek in relatie tot P159 en NEN-EN 1493

- 1) Zowel P159 als NEN-EN 1493 zijn duidelijk over afrijdbeveiligingen. Rijbanen dienen aan beide zijden te zijn voorzien van afrijdbeveiligingen van ten minste 10 cm hoog. Doorrijden op de hefbrug wordt gezien als een regelmatig voorkomend gevaar.
- 2) Eindstandbegrenzing door vaste aanslagen is noodzaak. De eindstandbegrenzing voorkomt het ongecontroleerd dalen van de hefbrug en de grote gevolgen als deze niet aanwezig is. NEN-EN 1493 dient dus gevolgd te worden.
- 3) Alle hefbruggen hebben een noodstopvoorziening. Deze moet bereikbaar zijn vanaf de Bedieningslocatie en in één handeling de beweging van de hefbrug kunnen stilleggen. Een hoofdschakelaar voldoet als noodstopvoorziening.
- 4) Voor hefbruggen geldt voor de voetbeveiliging dat er ruimte moet zijn voor de voet: over een diepte van 15 cm met een hoogte van 5 cm (hefbruggen t/m 1997: 4 cm) en over een diepte van 5 cm een hoogte van 6 cm, en vooraan bij het scheenbeen een hoogte van 12 cm.

Schoen – volgens NEN-EN 1493-2010

Schoen – volgens P159 (t/m 1997)

Wanneer een hefbrug voldoet aan de eisen uit P159 (onderste tekening) adviseren we de volgende aanvullende maatregelen (in volgorde van de beste oplossing):

- a. contactlijst monteren (lijst die hefbeweging stopt zodra hij bewogen wordt)
 - b. voldoende voetvrijheid (5 cm wel creëren) door brug te verhogen
 - c. weghouden van klanten bij de brug (instructie medewerker om omstanders weg te houden)
 - d. spiegels ophangen om de medewerker zicht te geven op andere zijde van de brug
 - e. geluidssignaal bij dalen onder de 25 cm.
- 5) Dwarsbalken van hefbruggen hoeven bij hefbruggen t/m 1997 niet te zijn voorzien van voetbeveiliging. Bij hefbruggen zonder voetbeveiliging op de dwarsbalken adviseren we de aanvullende maatregelen, zoals hierboven onder 4 a t/m e beschreven.